



Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	1.Kf.700.234/2022/5.
A felperes:	felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	felperesi képviselő (eljáró kamarai jogtanácsos: felperes képviselője) (felperesi képviselő címe)
Az alperes:	alperes (alperes címe)
Az alperes képviselője:	alperesi képviselő kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	megbízási díjjal kapcsolatos közszolgálati jogviszonyból származó közigazgatási jogvita elbírálása
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (22. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Fővárosi Törvényszék 52.K.705.430/2021/21. számú ítélete

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet megváltoztatja, és az alperes fizetési kötelezettségét 956.604 (kilencszázötvenhatezer-hatszáznégy) forintban, a késedelmi kamat kifizetésének kezdő időpontját 2020. január 1. napjában határozza meg. A 2021. június 1. és június 30. napjai közötti időszakra előterjesztett megbízási díj igény vonatkozásában az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezi és e körben az eljárást megszünteti. Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 25.000 (huszonötezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes az alperes hivatásos állományú tagjaként a perbeli időszakban a alperes, szolgálati hely állományában teljesített szolgálatot körzeti megbízotti beosztásban.

[2] A felperes 2021. június 21-i keltezésű szolgálati panaszát – amelyben a 2018. augusztus 1. napjától kezdődő időszak vonatkozásában a rendvédelmi illetményalap 100 %-ának megfelelő mértékű megbízási díjat és annak késedelmi kamatát igényelte az általa ellátott, a körzeti megbízotti működési körzetén kívüli járőrszolgálati és átkísérési feladatok teljesítéséért – az alperes vezetője a 13000/8465-5/2021. ált. számú határozatával elutasította, rögzítve abban, hogy a szolgálati panaszban foglaltakat a 2018. június 1. és 2021. május 31. napjai közötti időszak tekintetében vizsgálta.

A felperes keresete, az alperes védirata

[3] A felperes keresetében a 2018. augusztus 1. és 2021. június 30. napjai közötti időszak – 2020. augusztus hónapját kivéve összesen 34 hónap – tekintetében 985.592 forint megbízási díj, és annak 2020. január 16. napjától számított késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Keresetét a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdés a), b) és c) pontjaira, (2)-(5) bekezdéseire, a körzeti megbízotti szabályzatról szóló 26/2015. (XII. 9.) ORFK utasítás (a továbbiakban: KMB Szabályzat) 2., 21., 24., 25. pontjaira és V. fejezetére, a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI. 16.) BM rendeletről, a Járőr- és Őrszolgálati Szabályzatról szóló 13/2017. (III. 24.) ORFK utasítás (a továbbiakban: Járőrszabályzat) 55-82. pontjaira, és a Rendőrség Fogdaszolgálati Szabályzatáról szóló 3/2015. (II. 20.) ORFK utasítás 115-128. pontjaira alapozta. Állította, hogy rendszeresen, havonta több alkalommal látott el a körzeti megbízotti beosztásába nem tartozó járőri feladatokat, járőrszolgálatot, valamint a kísézői beosztás feladatai közé tartozó átkíséréseket, továbbá a körzeti megbízotti működési körzetén, azaz az illetékességi területén kívüli szolgálatot. A hivatkozott szolgálati feladatok ellátásáról tételes kimutatást csatolt. Indokai szerint a KMB Szabályzat rendelkezései alapján megállapítható, hogy olyan napi szolgálatok elvégzésére kötelezték, amely feladatok nem tartoztak a munkakörébe, sőt, adott esetben tiltottak is voltak. A megbízási díj havi mértékét az illetményalap 75 %-ában határozta meg.

[4] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte, vitatva a követelés jogalapját és összegszerűségét.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[5] Az elsőfokú bíróság ítéletében a kereseti kérelem szerinti – késedelmi kamattal növelt – 985.592 forint megbízási díj megfizetésére kötelezte az alperest. Döntését a Hszt. 2. § 25. pontjában és 71. §-ában, a KMB Szabályzat 2., 3. d), 15., 20., 21., 22., 24., 25. pontjaiban, a Járőrszabályzat 4., 5., 22. és 23. pontjaiban, a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományát érintő személyügyi igazgatás rendjéről szóló 31/2015. (VI. 16.) BM rendelet 35. § (6) bekezdésében, továbbá a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos szolgálati viszonyban álló tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 33/2015. (VI. 16.) BM rendelet 10. § (2) bekezdésében foglaltakra alapozta.

[6] A töretlen bírói gyakorlatra hivatkozással hangsúlyozta, hogy a hivatásos állományú munkaköréhez (beosztásához) igazodóan kell meghatározni a munkaköri leírásban ténylegesen végzendő feladatokat: ezek a feladatok nem fedhetnek le több beosztást vagy más beosztásba tartozó feladatokat. A KMB Szabályzat és a Járőrszabályzat rendelkezéseinek összevetésével megállapította, hogy a körzeti megbízott és a járőr feladatai elválnak egymástól, még akkor is, ha egyes részfeladatok tekintetében átfedés tapasztalható. A KMB Szabályzat egyértelműen meghatározza, hogy a körzeti megbízott a járőri feladatokat milyen szűkítésekkel hajthatja végre, ezáltal a felperes által a KMB Szabályzat 24. pontjától eltérően teljesített járőri, továbbá a KMB szabályzat 25. pontjában foglalt tilalom ellenére teljesített átkísérési feladatok elvégzése a beosztástól eltérő feladatellátást jelent, ami a Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontja szerinti megbízási díjra való jogosultságot alapoz meg. A megbízási díjra való jogosultságnak nem feltétele egy bizonyos havi mennyiségben (darabszámban) vagy mértékben (munkaidő hányadában) végzett többletfeladat, a havi egy alkalommal, vagy kis számban, de rendszeresen végzett feladat megalapozza a megbízási díjra való jogosultságot. A körzeti megbízotti csoport létrehozására való alperesi hivatkozás nem alapos, mivel a csoport a KMB Szabályzat 15. pontja értelmében azért hozható létre, hogy a feladatok ellátása a működési körzeten belül a körzeti megbízottak távolléte esetén is biztosított legyen, ugyanakkor a körzeti megbízotti csoport intézménye nem használható fel a feladatellátás területének többszörözése céljából, így jogszerűen nem eredményezi a körzeti megbízott eredeti működési körzetének az alperes által állított megnövelését. A megbízási díj mértékét a keresetben megjelöltek szerint szintén alaposnak, a felperes által elkészített kimutatás szerint teljesített többletfeladatokkal arányban állónak találta.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[7] Az alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását, másodlagosan az ítélet megváltoztatásával a megítélt megbízási díj összegének az illetményalap 50 %-ában történő meghatározását kérte. A fellebbezési tényállásban hivatkozott a Hszt. 163. § (5) bekezdésére, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:47. és 6:48. §-aira, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 4. § (1) bekezdés a) és b) pontjaira és 3. § (6) bekezdésére. Előadta, hogy az elsőfokú bíróság a megállapított tényállásból téves következtetést vont le; a

– fellebbezésben meg nem nevezett – jogszabályokat helytelenül alkalmazta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen értelmezte a KMB Szabályzat egyes kifejezéseit, a 24. pont nem járőrfeladatokat határoz meg, hanem közterületi feladatellátást, valamint a „járőr vezetője” kifejezés sem a beosztás szerinti járőrvezetőt jelenti; nem a járőrfeladat tér el a körzeti megbízotti feladatoktól, hanem eleve a körzeti megbízotti feladatellátás tágabb körű, mint a járőrök feladatai. Hangsúlyozta, hogy a KMB Szabályzat 25. pontja a járőrszolgálat ellátását nem tilalmazza. Téves megállapítást tett az elsőfokú bíróság az átkísérési, kísézőőri feladatok ellátásával kapcsolatban is; a rendőrségi fogdák rendjéről szóló 56/2014. (XII. 5.) BM rendelet (a továbbiakban: Fogdarendelet) meghatározása szerint ugyanis kísérni csak a fogvatartottat lehet; az állomány ugyanakkor átkísérésnek nevezi az előállítottak, őrizetese kísérését is, ami nem a kísézőőr beosztásába tartozó feladat, hanem az intézkedésre jogosult és kötelezett rendőr kötelezettségei közé tartozik. Erre tekintettel a felperes átkísérési és kísézőőri feladatokat ténylegesen legfeljebb eseti jelleggel, csekély mértékben látott el, amely a rendszerességet nem érte el, így a megbízási díjra való jogosultságát sem alapozhatta meg. Téves az elsőfokú bíróságnak a körzeti megbízotti csoportokkal kapcsolatos álláspontja is: a KMB Szabályzat 3. pont d) alpontjának, 15. pontjának és a 6/2019. (IV. 3.) város MRFK Intézkedésnek a helyes értelmezésével megállapítható, hogy a csoport kialakításával a csoporttag felperes működési körzete a csoporttag körzeti megbízottak összeadódott működési körzetére bővült. A megbízási díj elsőfokú bíróság által megállapított mértékét eltúlzottnak találta, annak az illetményalap 50 %-ában történő meghatározását kérte, hangsúlyozva, hogy a felperes által esetlegesen végzett többletfeladatoknál nemcsak azok mértéke, hanem jellege is irányadó, márpedig a közterületi szolgálat, illetve a járőri feladatok a rendőri tevékenység legalapvetőbb formáit testesítik meg.

[8] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Kiemelte, hogy az alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást nem, csupán a jogkövetkeztetést vitatta, ennek ellenére megsértett jogszabályként a kereset jogalapját jelentő Hszt. 71. §-ára nem hivatkozott. A Kúria Kf.VII.39.549/2021/4. számú döntésére hivatkozással rámutatott, hogy a tárgykörben (a körzeti megbízott által ellátott járőrszolgálat kapcsán) kiforrott bírói gyakorlat alakult ki, a bíróságok következetesen helyt adnak a kereseteknek, elutasító ítélet nem ismert. Az az alperesi jogi álláspont, hogy a körzeti megbízotti beosztás feladatai magukban foglalják a járőri beosztás valamennyi feladatát, tarthatatlan, a KMB Szabályzat 15., 21., 22. és 24. pontjaiból kitűnően a körzeti megbízott járőrszolgálatra csak kivételesen, kizárólag a működési körzetében, járőrrel közösen osztható be. A csoportba beosztott körzeti megbízott a csoport működési területén csak körzeti megbízotti feladatok ellátására vehető igénybe, egyéb rendészeti feladatok elvégzésére nem, ez a kérdés azonban jelen ügyben csak elméleti jelentőséggel bír, miután az alperes a járőri feladatok ellátása mellett azt is elismerte, hogy ezek nemcsak a saját, hanem a körzeti megbízotti csoport működési körzetén kívül is történtek. Átkísérési feladatokat valóban csekély számban végzett, azonban ez a körzeti megbízottak számára kifejezetten tiltott feladat, így azt a megbízási díj körében értékelni kell; kimutatásában csak azokat az eseteket tüntette fel, amikor fogvatartottak kísérését végezte, nem értette bele az előállításokat, előállítottak őrzését, őrizetese kísérését; ezt az alperes kifejezetten nem is vitatta. A jogszabályi minimum közelében, az illetményalap 75 %-ában megállapított megbízási díj az általa végzett többletfeladatokkal arányos, eltúlzottnak nem tekinthető; az alperes e körben nem jelölte meg vitatása ténybeli indokát, és a megsértett jogszabályhelyet sem.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[9] A 2021. június 1. - 2021. június 30. napjai közötti időszak tekintetében pergátló akadály áll fenn, a 2018. augusztus 1. - 2021. május 31. napjai közötti időszak vonatkozásában a fellebbezés nem alapos.

[10] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet részben tudta a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdése alapján, a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintettel felülbírálni, mivel annak egy részét illetően hivatalból figyelembe veendő pergátló akadály fennállása folytán hivatalbóli hatályon kívül helyezés vált szükségessé.

[11] A Hszt. 270. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a hivatásos állomány tagja a szolgálati viszonyból származó jogvita esetén az esetben fordulhat keresettel a bírósághoz, ha a szolgálati panaszát elutasították. A Kp. 81. § (1) bekezdés a) pontja szerint a bíróság az eljárást bármely szakaszában megszünteti, ha a 48. § (1) bekezdés a)-i) pontja alapján a keresetlevél visszautasításának lett volna helye. A Kp. 48. § (2) bekezdése alapján a bíróság az (1) bekezdés a) - j) pontjában foglaltakat az egész eljárás során hivatalból veszi figyelembe. A Kp. 48. § (1) bekezdés e) pontja értelmében a bíróság a keresetlevelet visszautasítja, ha a felperes anélkül indít pert, hogy bármely fél a vitatott tevékenységgel szemben jogszabály által biztosított közigazgatási jogorvoslatot kimerítette volna, vagy a pert más közigazgatási eljárásnak kell megelőznie. Ilyen közigazgatási eljárás – a Kúria 1/2022. (VI. 08.) KK véleményében foglaltakra is figyelemmel – a szolgálati panasz elbírálására irányuló eljárás.

[12] A másodfokú bíróságnak a fentiek szerint a fellebbezés korlátaira tekintet nélkül, hivatalból kellett vizsgálnia a keresetindításnak a Kp. 48. § (1) bekezdés e) pontjából következő előfeltétele fennállását. E vonatkozásban megállapította, hogy a felperes 2021. június 21-i keltezésű szolgálati panasza az azt elbíráló határozatban foglaltak szerint a 2018. június 1. és 2021. május 31. napjai közötti időszak tekintetében került elbírálásra, a vonatkozó határozat a 2021. június 1. és 2021. június 30. napjai közötti időszak tekintetében döntést nem tartalmazott; az elbírálás időszakát a felperes keresetében nem vitatta. A kereset nem irányulhat olyan megbízási díjra, amelyet az alperes – a felperes által nem vitatott módon – a panaszeljárásban nem bírált el. Eltérő értelmezés esetén az igényérvényesítés (a panaszeljárás) Hszt.-ben rögzített szabályai sérülnének, a bíróság elvonná a munkáltatónak a panasz elbírálására vonatkozó, a törvényben biztosított jogosultságát és kötelezettségét. Mindezekre tekintettel a felperes keresetében megjelölt 2021. június 1. napjától 2021. június 30. napjáig tartó időszak vizsgálata – megelőző, szolgálati panaszt elbíráló határozat hiányában – időelőttinek bizonyult, ezért a Fővárosi Ítéltábla e körben a Kp. 81. § (1) bekezdés a) pontja szerint alkalmazandó 48. § (1) bekezdés e) pontja alapján az eljárást megszüntette.

[13] A másodfokú bíróság ezt követően a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintettel vizsgálta felül az elsőfokú ítélet 2018. augusztus 1. és 2021. május 31. napjai közötti időtartamra vonatkozó rendelkezéseit. A fellebbezés keretei között eljárva a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a helyesen felhívott jogszabályi rendelkezések megfelelő alkalmazásával, megalapozottan és jogszerűen kötelezte az alperest ezen időszak vonatkozásában a megbízási díj fizetésére. Döntésének helytálló indokaival a Fővárosi Ítéltábla egyetértett, a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel pedig az alábbiakra mutat rá.

[14] Az alperes alapvetően az ítélet – jogalapra vonatkozó – anyagi jogi álláspontjának felülvizsgálatát kérte. A megsértett jogszabályhely pontos megjelölése nélkül részletesen érvelt az elsőfokú ítélet jogszabálysértő jellegének alátámasztására, hivatkozott emellett a késedelmi kamatra és perköltségviselésre vonatkozó jogszabályi rendelkezésekre, továbbá a Fogdarendeletben foglalt szabály megsértésére. A másodfokú bíróság az alperes ilyen irányú érvelésére az alábbi indokolást adja:

[15] A fellebbezés elbírálása során annak van jelentősége, hogy a másodfokú bíróság a fellebbezéssel támadott határozatot a Kp. 108. § (1) bekezdésének megfelelően a fellebbezés keretei között, az abban felhozott indokok alapulvételével vizsgálhatja felül. A Kp. 99. § (1) bekezdése, 100. § (2) bekezdés b) pontja és 104. § (1) bekezdése alapján a közigazgatási bírósági eljárásban a fellebbezési kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél milyen bírósági döntést kér. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis, ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. A tartalmi elemek hiánya vagy fogyatékosága esetén a másodfokú bíróság nem kerül abba a helyzetbe, hogy egzaktsággal megismerhesse azt az okot vagy okokat, amelyek miatt a fél a határozatot jogszabálysértőnek tartja. Emellett a fellebbezési kérelem e tartalmi elemei meghatározzák a fellebbezési eljárás tartalmi és perjogi kereteit (Kf.VII.39.673/2020/7.). A pontos jogszabályhely megjelölése, ekként a felülbírálat kereteinek meghatározása a fellebbező fél kötelezettsége. A Kp. 2. § (2) bekezdésében foglalt tisztességes, koncentrált és költségtakarékos eljárás követelményéből sem vezethető le a bíróság olyan kötelezettsége, hogy a támadott határozat jogszerűségéről pusztán a fellebbezésben előadott indokok alapján a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely fél által történő megjelölése hiányában döntsön (Kpkf.X.38.049/2019/2.). Nem a bíróság feladata annak kitalálása, hogy a fellebbező fél mit sérelmez, mit kíván megfellebbezni és milyen okból. (Kpkf.VI.39.905/2021/2.).

[16] Magyarország Alaptörvénye T cikk (2) bekezdése taxatív rögzíti mely normák minősülnek jogszabálynak; ekként jogszabály a törvény, a kormányrendelet, a miniszterelnöki rendelet, a miniszteri rendelet, a Magyar Nemzeti Bank elnökének rendelete, az önálló szabályozó szerv vezetőjének rendelete és az önkormányzati rendelet.

[17] A Fogdarendelet 2. § 5. pontja szerinti kísérés az a szolgálati tevékenység, amelynek során a fogvatartottat (a Fogdarendelet 2. § 4. pontja és 1. §-a alapján többek között őrizetbe, szabálysértési őrizetbe vett vagy letartóztatott személyt) meghatározott szervhez vagy helyre kísérik, szállítják. Az alperes a meglehetősen tág jogszabályi fogalomhoz képest azonban fellebbezésében nem mutatta be, hogy a felperes kimutatásaiban szereplő mely átkísérési feladatok és mely okból nem tekinthetők kísérésnek, így a másodfokú bíróság jogszerűségi érvek hiányában e körben vizsgálódni nem tudott. A fellebbezés ezen, a kereseti igény jogalapját vitató részéhez fűzött alperesi érvelés azért sem bír jelentőséggel, mert a felperes a kísérésén kívül is nagy számban látott el járőri feladatokat, az pedig, hogy az ellátott többletfeladatok mennyisége pontosan miként alakul, a helyettesítési díjra való jogosultság körében nem, legfeljebb annak mértéke megítélésénél vehető figyelembe; az összecszerűség vitatása körében azonban az alperes ezzel kapcsolatos érvelést nem adott elő.

[18] Az alperes azt sem fejtette ki, hogy az elsőfokú ítélet mely okból és mennyiben sértette meg a Hszt. 163. § (5) bekezdése, a Ptk. 6:47. §-a és 6:48. §-a késedelmi kamat megállapítására, valamint az IM rendelet felhívott, perköltségre vonatkozó rendelkezéseit, így a másodfokú bíróság e körben – a jelen ítélet [16] bekezdésében írt tartalmi érvelés hiányára figyelemmel – a vizsgálatot lefolytatni és a fellebbezést elbírálni nem tudta.

[19] Az alperes fellebbezésében – ide nem értve a jelen ítélet [17]-[18] bekezdéseiben vizsgált jogszabálysértéseket – az állított jogszabálysértéseket a jogszabályhely pontos megjelölésével nem határolta be. Az általa hivatkozott ORFK utasítás és PMRFK intézkedés nem minősülnek az Alaptörvényben rögzített jogszabályoknak. Az ORFK utasítás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 1. § (1) bekezdése és a 23. § (4) bekezdése alapján nem jogszabály, hanem közjogi szervezetszabályozó eszköz, ahogyan ezt a Kúria több korábbi határozatában (Kf.VII.45.188/2021/2; Kf.VII.39.052/2021/4; Kf.VII.39.890/2021/4; Kf.VII.40.247/2021/4.) kifejtette. A PMRFK intézkedés ugyancsak nem jogszabály, hanem a Jat. 24. § (3) bekezdése alapján más jogi eszköz. Így a másodfokú bíróság a fellebbezésben a felperes beosztásához nem tartozó feladatokkal összefüggésben tett ítéleti megállapításokat támadó érvelést érdemben nem vizsgálhatta.

[20] A megbízási díj mértéke körében az alperes az elsőfokú bíróság által megállapított mérték csökkentését kérte, az elsőfokú ítélet jogszabálysértő jellegét azonban e körben nem állította, e vonatkozásban megsértett jogszabályi rendelkezést nem jelölt meg. Az irányadó ítélkezési gyakorlat szerint a munkáltató mérlegelési jogkörébe tartozó kérdés, hogy az eredeti munkakör mellett ellátott többletfeladatokra tekintettel a megbízási díjat milyen mértékben határozza meg (Kf.VII.37.780/2020/5.). Az alperes nem állapított meg és nem fizetett megbízási díjat a felperesnek, ezért azt a bíróság mérlegelési jogkörében határozhatta meg. Az elsőfokú bíróság a rendvédelmi illetményalap 75 %-ában történő meghatározással a megbízási díj mértékére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket nem sértette meg, a mérlegelés törvényben biztosított kereteit nem lépte túl. Amennyiben az alperes az elsőfokú bíróság ítéleti mérlegelését nem tartotta megfelelőnek, fellebbezésében – a mérlegelés

jogszerűségéhez – be kellett volna mutatnia, hogy az ítélet ezen álláspontja (az összecszerületi meghatározás), milyen érvek alapján minősül jogszerűtlennek. Azt kellett volna kimunkálnia, hogy az elsőfokú bíróság hol vétett mérlegelési hibát, melyek azok az elemek, körülmények, amelyeket nem vett figyelembe és amelyek – az értékelt körülmények figyelembevételével – más összecszerületi eredményre vezettek volna. Az alperes azonban e körben jogszabálysértést nem jelölt meg, ezért a másodfokú bíróság megsértett jogszabályi rendelkezés nélkül maradt, amikor az ítélet összecszerületi indokainak helyességét vizsgálta. Ennek perjogi szempontból való jelentőségét pedig – a fentiekben már kifejtettek szerint – az adja, hogy a másodfokú eljárás során a bíróság eljárásának keretét a fellebbezésben foglaltak – a megsértett jogszabályi rendelkezések – adják, ezáltal a másodfokú bíróság a megbízási díj mértékével, összecszerületisével kapcsolatban tett ítéleti megállapításokat támadó érvelést sem vizsgálhatta érdemben.

[21] Miután a fent kifejtettek alapján a Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a 2018. augusztus 1. és 2021. május 31. napjai közötti időszak tekintetében megalapozottan és jogszerűen kötelezte az elsőfokú bíróság az alperest megbízási díj fizetésére, az elsőfokú ítéletet a Kp. 109. § (2) bekezdése alapján – a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 81. § (1) bekezdés a) pontjára, valamint a Kp. 48. § (1) bekezdés e) pontjára is tekintettel – a rendelkező rész szerint megváltoztatta, úgy, hogy az elsőfokú bíróság által meghatározott mértékű megbízási díjat a 2018. augusztus 1. napjától 2021. május 31. napjáig tartó időtartamra állapította meg, továbbá a késedelmi kamat fizetésének kezdő időpontját a megítélt megbízási díjjal érintett időszak megváltozására tekintettel módosította; a 2021. június 1. napjától 2021. június 30. napjáig terjedő időszakra szolgálati panasz eljárás nélkül érvényesíteni kívánt megbízási díjigény tekintetében az eljárást megszüntette; egyebekben az ítéletet helyben hagyta.

[22] Tekintettel arra, hogy a fellebbezés nem volt alapos, a hivatalból figyelembe veendő, egyébiránt csak a vizsgált időszak kis – egy hónapnyi – részét érintő pergátló akadályt a másodfokú bíróság nem a fellebbezés alapján azonosította, az ítélet megváltoztatása, az eljárás e részben történő megszüntetése nem volt kihatással arra, hogy a másodfokú eljárásban a felperes pernyertes lett. Ennek megfelelően a másodfokú bíróság a Kp. 99. § (3) bekezdése értelmében a 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pereszes alperest a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére, amelynek mértékét a Pp. 81. § (1)-(2) bekezdéseire, 82. § (3) bekezdésére, valamint az IM rendelet 4. § (1) és 3. § (2), (5)-(6) bekezdéseire figyelemmel állapította meg, amelynek során a felperes által felszámított költség összegét a pertárgy értékére, az ügy bonyolultságára, a felperes által benyújtott fellebbezési ellenkérelem elkészítésének munka- és időigényére, valamint a tárgyaláson kívüli elbírálásra tekintettel a felszámított összeggel arányban állónak ítélte. A [12], [21] bekezdésekben foglalt döntéssel összefüggésben az elsőfokú eljárásban megítélt perköltség felülvizsgálatára nem került sor, mert a fellebbezés azzal kapcsolatos kérelmet nem tartalmazott, a Pp. 82. § (1) bekezdése szerinti hivatalbóli döntési kötelezettség arra nem terjedt ki, mivel az a másodfokú bíróságot kizárólag a fellebbezési eljárás kapcsán felszámított perköltség tekintetében terheli.

[23] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdésében és 46. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű fellebbezési illeték az alperes Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontjában biztosított teljes személyes illetékmentessége folytán a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján a Kp. 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 102. § (1) és (6) bekezdései értelmében az állam terhén marad.

[24] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 77. §-a értelmében tárgyaláson kívül bírálta el.

[25] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2023. március 28.

dr. Antal Regina s.k.
s.k.
a tanács elnöke

dr. Rác Krisztina s.k.
előadó bíró

dr. Kecskés Zsófia
bíró